

K SME Analysis

นโยบายอเมริกาต้องมาก่อน เริ่มออกฤทธิ์

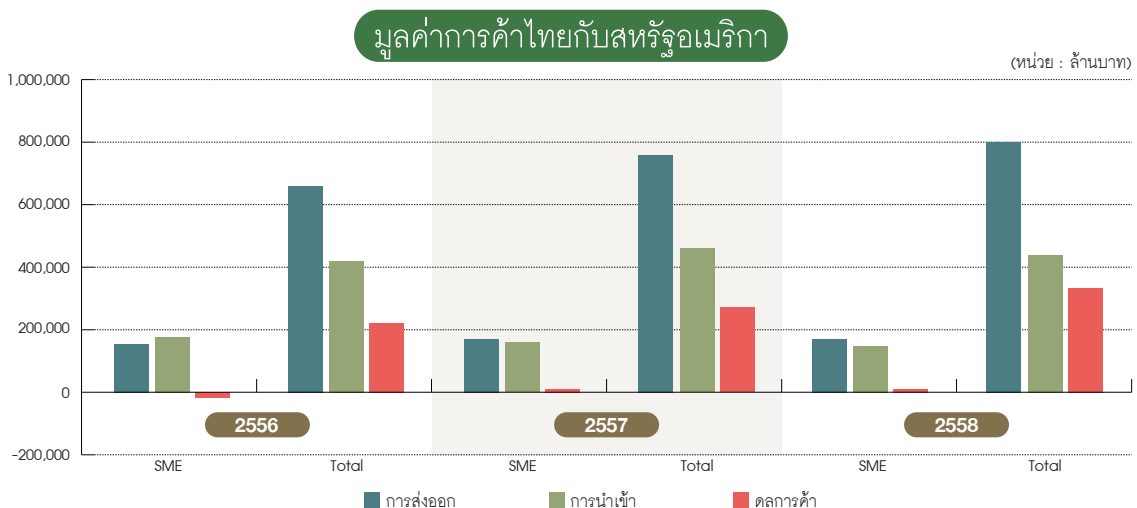

นโยบาย America First จับตาผลกระทบต่อทิศทางการค้าการลงทุนโลก จากนโยบายสหรัฐฯ ที่เปลี่ยนไป

การเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีของสหรัฐฯ คนที่ 45 อย่างเป็นทางการของนายโดนัลด์ ทรัมป์ ภายใต้วิสัยทัศน์ 'America First' ให้ความสำคัญต่อท่าทีนโยบายการค้าระหว่างประเทศของสหรัฐฯ โดยมองว่ากระแสโลกาภิวัตน์ที่ผ่านมา ทำให้การค้าระหว่างประเทศเฟื่องฟู แต่ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่กลับตกอยู่ในมือของประเทศผู้ส่งออก ขณะที่เศรษฐกิจสหรัฐฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครัวเรือนและชนชั้นกลาง กลับกลายเป็นผู้แบกรับต้นทุนของโลกาภิวัตน์และระบอบการค้าเสรีดังกล่าว ซึ่งมาในรูปของ 1) การสูญเสียรายได้ภาษีนิติบุคคล จากการที่บริษัทข้ามชาติสัณหาติสหรัฐฯ ย้ายฐานการผลิตไปยังต่างประเทศ 2) การสูญเสียตำแหน่งงานในภาคการผลิตเป็นผลให้ครัวเรือนจำนวนมากกลายเป็นประชากรขายขบ และสร้างความไม่เท่าเทียมในสังคม 3) การเสียเปรียบทางการค้า อันเกิดจากการค้าที่ไม่เป็นธรรมกับประเทศคู่ค้า

ถ้อยแถลงนโยบายของทรัมป์ ยังคงระบุการกีดกันทางการค้าผ่านการเก็บภาษี Border Adjustment Tax อย่างไรก็ดี การค้าของ SME ไทยกับสหรัฐฯ โดยตรงอาจยังไม่มีประเด็นน่ากังวล

จากแนวคิดข้างต้นนำมาสู่การแถลงนโยบายเศรษฐกิจต่อสภาองเกรสครั้งแรก 28 กุมภาพันธ์ 2560 โดยนัยที่สำคัญจากการแถลงนโยบายเศรษฐกิจนั้น ได้แก่ มาตรการการค้าระหว่างประเทศนับต่อจากนี้ไปจะเป็นไปในทิศทางที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของธุรกิจในประเทศ ผ่านความเป็นไปได้สูงที่สหรัฐฯ อาจใช้การเก็บภาษี Border Adjustment Tax (BAT) ในอัตราคงที่กับสินค้านำเข้าจากทุกประเทศ เป็นเครื่องมือกีดกันทางการค้าและการกระตุ้นการส่งออกผ่านการปรับโครงสร้างต้นทุนภาคการผลิต ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของนโยบายนี้ไม่เพียงต้องการสนับสนุนให้เกิดการผลิตและใช้วัตถุดิบในประเทศ แต่ยังมีเป้าหมายที่การกีดกันสินค้านำเข้าจากจีน เม็กซิโก รวมถึงประเทศที่สหรัฐฯ เสียเปรียบทางเศรษฐกิจที่สะท้อนออกมาเป็นมูลค่าการขาดดุลการค้าและมีผลต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ เรื่อยมา โดยเฉพาะการขาดดุลการค้ากับจีนและเม็กซิโกในระดับสูงถึง 3.5 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และ 6.3 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากสถานการณ์ข้างต้นคงนำมาซึ่งคำถามต่อ SME ไทยที่ทำการค้าขายระหว่างประเทศว่า ภาษี BAT ข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจของตนอย่างไรบ้าง เนื่องจากตลาดสหรัฐฯ นับเป็นตลาดส่งออกสำคัญของ SME ไทย อันดับที่ 5 ในปี 2558 รองจากอาเซียน จีน ญี่ปุ่นและสหภาพยุโรป ด้วยมูลค่าการส่งออกกว่า 170,000 ล้านบาท ในปี 2558 ขยายตัวกว่าร้อยละ 12.4 จากปี 2557

ผลกระทบต่อ SME ไทยที่คาดว่าจะเกิดจาก BAT

หากมีการบังคับใช้มาตรการเก็บภาษี BAT เกิดขึ้นจริง ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า ด้วยท่าทีที่อ่อนลง ในการกีดกันทางการค้า ทางสหรัฐฯ ก็น่าจะกำหนดขอบข่ายในการบังคับใช้ ทั้งอัตราการเก็บภาษีและรูปแบบ การจัดเก็บเพื่อไม่ให้เป็นการระดมทุนและการบริโภคในประเทศ โดยอาจมุ่งเน้นไปที่การเก็บภาษีสินค้า นำเข้าขั้นสุดท้ายเป็นหลักเพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ และผลักดันให้เกิดการบริโภคสินค้าที่ผลิตในประเทศ เพื่อผลบวกต่อธุรกิจในประเทศมากขึ้น

โดยหากการเก็บภาษีจำกัดเฉพาะสินค้าขั้นสุดท้ายสินค้าของ SME ไทย โดยเฉพาะสินค้าที่ไม่สามารถ ผลิตได้หรือผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการในสหรัฐฯ ยังมีโอกาสได้อานิสงส์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจและ การบริโภคของสหรัฐฯ ในระยะข้างหน้า ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ เอง รวมถึงนโยบาย การปรับโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลซึ่งส่งผลโดยตรงต่อภาคการผลิตและการบริโภค ในประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นในช่วงแรกของการดำเนินการคงส่งผลกระทบด้านอุปสงค์ภายในประเทศของสหรัฐฯ ทั้งด้านการบริโภคและการลงทุน อันมีผลสะท้อนกลับมายังโอกาสการส่งออกของ SME ไทยไปสหรัฐฯ ใน 2 มิติ ดังนี้

ธุรกิจไหนได้แรงบวกจากภาษีสหรัฐฯ

- ธุรกิจส่งออกสินค้าเพื่อการบริโภค
- ธุรกิจที่อยู่ในห่วงโซ่การผลิต

✓ ในมิติของการเป็นผู้ส่งออกสินค้าเพื่อการบริโภคไปยังสหรัฐฯ : มาตรการต่างๆ ตามแผนงานของ สหรัฐฯ นั้น ล้วนมุ่งไปที่การจ้างงานและสร้างรายได้ในการบริโภคให้แก่ชาวอเมริกัน ดอกยั่วว่าหากนโยบายที่ นำออกมาใช้เป็นไปตามเป้าหมาย ในท้ายที่สุดการบริโภคของสหรัฐฯ ที่มีสัดส่วนเกือบร้อยละ 70 ของ เศรษฐกิจสหรัฐฯ ก็จะมีบทบาทขับเคลื่อนเศรษฐกิจสหรัฐฯ รวมถึงความต้องการบริโภคสินค้าต่างๆ มาก ขึ้นอีก ซึ่งในประเด็นนี้ แม้จะมีความไม่แน่นอนของมาตรการกีดกันทางการค้าที่ยังไม่ได้ระบุรายละเอียดนั้น แต่สินค้าอุปโภคบริโภคของ SME ไทยที่สหรัฐฯ ผลิตได้ไม่เพียงพอแล้วยังคงมีโอกาสทำตลาดได้ โดยเฉพาะ ในกลุ่มสินค้าอาหารและสินค้าไลฟ์สไตล์ เช่น อาหารทะเลกระป๋อง แปรูป ผลไม้กระป๋อง อัญมณีและ

เครื่องประดับ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้ในบ้าน เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร และอาหารสัตว์เลี้ยง ทั้งนี้สินค้าที่ SME ไทยทำตลาดสหรัฐฯ ได้ดีในช่วงที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มอาหารเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็น ของปรุงแต่งที่ทำจากพืชผัก หรือของปรุงแต่งที่ทำจากเนื้อสัตว์ ปลาต่างๆ เป็นต้น¹ ซึ่งยังคงมีแนวโน้มเติบโตได้ดีและไม่ได้รับผลกระทบจาก BAT มากนัก เนื่องจากเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคที่ไม่สามารถหาได้ในสหรัฐฯ หรือผลิตได้แต่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ นอกจากนี้หาก SME ไทยสามารถเข้าใจในพฤติกรรมผู้บริโภคของชาวสหรัฐฯ รวมถึงปรับตัวให้ผลิตสินค้าสอดคล้องกับความต้องการที่ผู้บริโภคชาวสหรัฐฯ มีให้หลากหลายมากขึ้น จะยิ่งสนับสนุนการส่งออกของ SME ไทยให้เติบโตได้อีกมาก อาทิ อัญมณีและเครื่องประดับ อาหารปรุงแต่ง อุปกรณ์ทางการแพทย์ ผลิตภัณฑ์จากยาง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อความสวดสบาย และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เป็นต้น

✔ **มิติของการเป็นผู้ผลิตในห่วงโซาการผลิตของสหรัฐฯ ควรเตรียมปรับตัวในระยะต่อไป จากผลของมาตรการลดภาษีเงินได้และมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ :** จะเห็นได้ว่านโยบายเศรษฐกิจสหรัฐฯ นับจากนี้มุ่งเน้นขับเคลื่อนการผลิตและการจ้างงานในประเทศเป็นสำคัญ ซึ่งในเบื้องต้น เป็นการโน้มนำให้นักลงทุนขยายฐานการผลิตเพิ่มการลงทุนในสหรัฐฯ แทนการออกไปลงทุนยังต่างประเทศ เพื่อหลีกเลี่ยงการเผชิญอุปสรรคจากมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ ในการส่งสินค้ากลับมาจำหน่ายในสหรัฐฯ ในระยะข้างหน้า โดยธุรกิจของสหรัฐฯ ที่แข็งแกร่งและมีฐานการผลิตในต่างประเทศน่าจะเป็นกลุ่มแรกที่หันกลับมาขยายการลงทุนในสหรัฐฯ ตอบรับนโยบายดังกล่าว ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า รวมทั้งการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีเข้มข้นต่างๆ ทำให้ความต้องการสินค้าชิ้นกลางเพื่อการผลิตในสหรัฐฯ เร่งตัวมากขึ้น ซึ่งคาดว่าทางสหรัฐฯ น่าจะผ่อนปรนแนวทางการเก็บภาษี BAT โดยไม่ครอบคลุมถึงวัตถุดิบและสินค้าชิ้นกลางที่สหรัฐฯ ยังไม่สามารถผลิตได้ดังกล่าว อีกทั้ง SME ไทยยังคงได้รับสิทธิ GSP ในสินค้าเหล่านี้อยู่ ดังนั้นในมิติของการส่งออกสินค้าชิ้นกลางและวัตถุดิบไปยังสหรัฐฯ ในระยะสั้นนั้น จึงไม่น่าจะได้รับผลกระทบ

ส่วนในระยะต่อไป SME ไทยจะต้องจับตาการเปลี่ยนแปลงของนโยบายที่กำลังจะเกิดขึ้น ซึ่งสินค้าวัตถุดิบและสินค้าชิ้นกลางของไทยที่ส่งออกไปป้อนการผลิตในประเทศที่เป็นฐานการผลิตของ MNC ในประเทศต่างๆ และมีปลายทางส่งออกสินค้าขั้นสุดท้ายไปยังตลาดสหรัฐฯ อาจได้รับผลจากการปรับผังโครงสร้างการผลิตตามนโยบายของบริษัทแม่ โดยมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดการโยกย้ายสายการผลิตที่มีศักยภาพพอจะขยายตลาดและสร้างกำไรจากการเพิ่มการลงทุนที่สหรัฐฯ และลดกำลังการผลิตในต่างประเทศ อาทิ จีน เม็กซิโก ญี่ปุ่น ที่เป็นเป้าหมายหลักในการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ ซึ่งในประเด็นนี้ ผลที่ย้อนกลับมาถึงการส่งออกของไทยมีความเป็นไปได้ 2 ทางคือ

- 1) สินค้าวัตถุดิบของไทยที่ตรงกับสายการผลิตที่ขยายฐานการลงทุนในสหรัฐฯ จะถูกโยกการส่งออกจากไทยตามไปยังตลาดสหรัฐฯ ซึ่งคาดว่าจะอยู่ในกลุ่มสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูง
- 2) การผลิตที่เน้นต้นทุนต่ำที่ยังต้องพึ่งฐานการผลิตในต่างประเทศ ที่ก็น่าจะยังคงดำเนินการผลิตในต่างประเทศต่อไป ซึ่งคาดว่าสินค้าในกลุ่มวัตถุดิบขั้นต้นของไทยก็ยังส่งออกไปตลาดเดิม

¹ สหรัฐฯ มีความต้องการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มคิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 5 ของโครงสร้างการนำเข้าทั้งหมด ขณะความต้องการสินค้าอุปโภคและบริโภคอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนเกือบ 1 ใน 4 ของการนำเข้าทั้งหมด

ในระยะต่อไป คงต้องจับตาการเจรจาต่อรองเชิงนโยบายระหว่างสหรัฐฯ กับเม็กซิโกและจีนเป็นสำคัญ โดยผลกระทบกับ SME ไทยคงอยู่ที่ทิศทางการลงทุนภาคการผลิตในประเทศคู่ค้าดังกล่าว

นอกเหนือจากความเป็นไปได้ของการปรับใช้ภาษี BAT แล้ว ยังคงต้องจับตาการเจรจาต่อรองเชิงนโยบายระหว่างสหรัฐฯ กับประเทศคู่ค้าคู่ลงทุนของสหรัฐฯ ที่สำคัญอย่างจีนและเม็กซิโกในระยะข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไรมาก เนื่องจากสองประเทศดังกล่าว นับเป็นฐานการลงทุนเพื่อส่งออกกลับมายังสหรัฐฯ ที่สำคัญ อีกทั้งสหรัฐฯ เสียเปรียบทางเศรษฐกิจที่สะท้อนออกมาเป็นมูลค่าการขาดดุลการค้าอย่างมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการค้าการลงทุนของ SME ไทยที่มีกับ 2 ประเทศดังกล่าว

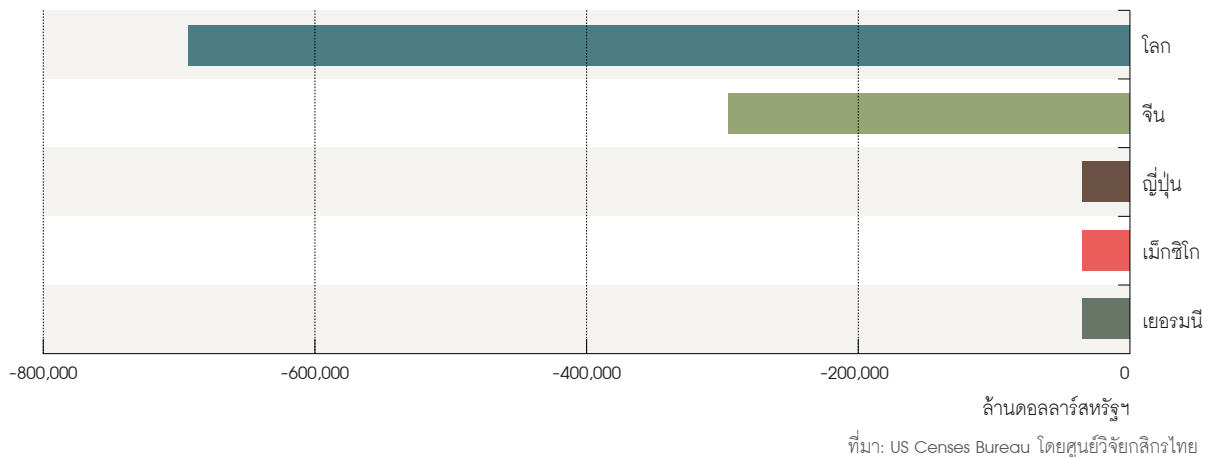

จีนนับได้ว่าเป็นประเทศที่ได้เปรียบดุลการค้ากับสหรัฐฯ มากที่สุดถึงเกือบครึ่งหนึ่งของการขาดดุลการค้าทั้งหมดของสหรัฐฯ โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยประเมินว่า ประเด็นหลักๆ ที่ทางสหรัฐฯ จะหยิบยกขึ้นมาเพื่อกดดันจีน คงหนีไม่พ้นข้อกล่าวหาต่อจีนในฐานะเป็นผู้แทรกแซงค่าเงิน (Currency manipulator) โดยสหรัฐฯ มองว่าเป็นการค้าที่ไม่เป็นธรรม เพราะเสมือนหนึ่งทางการจีนให้การอุดหนุนผู้ผลิตในประเทศเพื่อตีตลาดสหรัฐฯ ซึ่งภายใต้กรอบ WTO สหรัฐฯ สามารถใช้มาตรการภาษีตอบโต้การอุดหนุน (Countervailing Duty: CVD)² ได้ ซึ่งเป้าหมายสำคัญสำหรับมาตรการดังกล่าวคงเป็นบริษัทสัญชาติจีน รวมไปถึงบริษัทข้ามชาติที่ใช้จีนเป็นปลายทางของห่วงโซ่การผลิต และสินค้าที่มีความเสี่ยงที่จะโดนกีดกันทางการค้า คงเป็นสินค้าในกลุ่มคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (HS 8471 8473 และ 85) สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม (HS 61-63) และเครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ (HS 84 ยกเว้น 8440-8443) ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าส่งออกหลักของจีนที่ผู้ประกอบการในสหรัฐฯ ไม่สามารถแข่งขันได้ สะท้อนจากสัดส่วน Domestic content สำหรับในสินค้ากลุ่มนี้ที่มีการบริโภคในสหรัฐฯ ที่ต่ำกว่าร้อยละ 50³

² Omnibus Trade Act 1988 เป็นกฎหมายที่กำหนดนิยามของการแทรกแซงค่าเงิน และกำหนดให้กระทรวงพาณิชย์สหรัฐฯ ทำการติดตามและสอบสวนเกี่ยวกับการแทรกแซงค่าเงินระหว่างประเทศ หากไม่ได้รับเหตุหรือให้อำนาจเกี่ยวกับการใช้มาตรการทางภาษีเพื่อตอบโต้ทางการค้า

³ http://www.esa.doc.gov/sites/default/files/whatismadeinamerica_0.pdf

สหรัฐฯ อเมริกาขาดดุลการค้ากับจีนในระดับสูงสุด (ปี 2558)

ดังนั้นในระยะสั้น มาตรการกีดกันการค้ากับจีนดังกล่าวคงส่งผลกระทบต่อรูปแบบการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน และอาจทำให้จีนสูญเสียมูลค่าการส่งออกร้อยละ 2.4 หรือคิดเป็นมูลค่า 55,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างไรก็ตามความไม่แน่นอนเชิงนโยบายคงมีผลให้ FDI's จะลดการเข้าไปลงทุนเพิ่มเติมในจีน ซึ่งคงเป็นผลกระทบเฉพาะหน้าที่มีนัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง FDI's จากสหรัฐฯ ซึ่งอาจส่งผลทำให้เศรษฐกิจจีนชะลอตัวมากกว่าที่คาด เป็นเติบโตได้เพียงร้อยละ 6.0-6.2 จากประมาณการเติบโตเดิมที่ร้อยละ 6.4

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเจรจาต่อรองเชิงนโยบายระหว่างสหรัฐฯ กับจีน

ในส่วนของผลกระทบที่เกิดจากการเจรจาต่อรองเชิงนโยบายระหว่างสหรัฐฯ กับประเทศคู่ค้าของไทยนั้น ประเด็นหลักคงอยู่ที่จีน โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า ถ้าหากการเจรจาไม่เป็นผลสำเร็จดังที่ทางสหรัฐฯ คาดหวังเอาไว้ จีนสหรัฐฯ อาจใช้มาตรการ CVD เพิ่มเติมกับสินค้าส่งออกเฉพาะอย่างของจีนแล้วนั้น การส่งออกของไทยไปยังจีนย่อมได้รับผลกระทบในส่วนของสินค้าที่เชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตของจีน โดยเฉพาะ HDD และแผงวงจรสำหรับการผลิตคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในจีน ทั้งนี้ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เป็นสินค้าส่งออกของ SME ไทยไปยังจีนที่ขยายตัวได้ดีที่สุดในปี 2558 ด้วยอัตราการขยายตัวกว่าร้อยละ 53

อย่างไรก็ดีผลกระทบดังกล่าวคงส่งผลให้ไทยสูญเสียมูลค่าการส่งออกสินค้าดังกล่าวค่อนข้างจำกัด คิดเป็นมูลค่าประมาณ 160 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทว่าผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อการส่งออกไทยน่าจะเกิดจากการชะลอตัวมากกว่าที่คาดของเศรษฐกิจจีนจากร้อยละ 6.4 เป็นร้อยละ 6.0-6.2 ซึ่งอาจส่งผลให้การส่งออกของไทยไปจีนในปี 2560 ไม่สามารถเติบโตในแดนบวกได้ และอาจหดตัวราวร้อยละ (-)0.5 ถึง (-)1.0 จากเดิมที่คาดว่าจะการส่งออกของไทยไปจีนจะสามารถขยายตัวในช่วงร้อยละ 0.6-2.6 แม้กระนั้น ไทยอาจได้รับการลงทุนโดยตรงจากจีนในอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจาก CVD เพิ่มขึ้นในระยะต่อไป ดังที่จีนเคยขยายฐานการผลิตสินค้าที่โดนมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Antidumping) จากสหรัฐฯ มายังประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็น ยางล้อรถบรรทุก แผงพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar cell) จึงอาจช่วยบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นในส่วนของการส่งออกไปยังจีนได้บ้าง

เม็กซิโก

ในส่วนของเม็กซิโกนั้น การเจรจาแก้ไขข้อตกลงนาฟต้าจะยังคงมีอยู่ซึ่งคาดว่าจะอยู่ในช่วงปลาย มิถุนายน - ต้นกรกฎาคมของปี 2560 นี้ โดยน่าจะมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่บริษัทข้ามชาติรายใหญ่ของสหรัฐ รวมถึงบริษัทข้ามชาติอื่นๆ โดยเฉพาะญี่ปุ่น ที่ไปลงทุนในอุตสาหกรรมรถยนต์และชิ้นส่วน ซึ่งถูกมองว่าเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้อุตสาหกรรมรถยนต์ของสหรัฐฯ เข้าสู่ยุคตกต่ำ โดยการส่งออกรถยนต์ของเม็กซิโกมีปลายทางเป็น ตลาดสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 83 ของการส่งออกรถยนต์ทั้งหมด นอกเหนือจากรถยนต์แล้ว สินค้าอีก 2 กลุ่ม ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ คือ เครื่องใช้ไฟฟ้า ส่วนประกอบ และเครื่องจักรกลที่พึ่งพาตลาดสหรัฐฯ รวร้อยละ 88 และร้อยละ 86 ตามลำดับ⁴

ส่วนผลกระทบต่อ SME ไทยที่อาจเกิดจากการยกเลิกข้อตกลง NAFTA จนนำไปสู่การเจรจาข้อตกลงแบบ ทวิภาคีกับเม็กซิโกนั้น อาจตกอยู่กับห่วงโซ่อุปทานของ SME ไทยในอุตสาหกรรมรถยนต์และชิ้นส่วนที่ญี่ปุ่นเข้าไป ลงทุนในเม็กซิโกซึ่งอาจจะย้ายกลับสหรัฐฯ หรือกลับไปยังญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม วิจัยกสิกรไทยมองว่า อุตสาหกรรม ยานยนต์และชิ้นส่วนประกอบของไทยอาจได้รับผลกระทบในวงจำกัด โดยถึงแม้ว่าตลาดการส่งออกชิ้นส่วนยานยนต์ ไปยังเม็กซิโกจะเริ่มทวีความสำคัญต่อการส่งออกของไทย โดยขยับขึ้นมาจากอันดับที่ 18 ในปี 2554 มาอยู่ที่ อันดับที่ 8 ในปี 2559 ด้วยมูลค่าการส่งออกราว 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่ผู้ประกอบการไทยอาจแค่เปลี่ยนจุด หมายการส่งออกตามบริษัทแม่ไปยังประเทศที่ตั้งฐานการผลิตใหม่แทนเม็กซิโก ทั้งนี้ ชิ้นส่วนยานยนต์หลักที่ไทย ส่งออกไปยังเม็กซิโกในช่วงที่ผ่านมา ประกอบด้วย กระปุกเกียร์ ถูกลมนิรภัย วงพวงมาลัยรถยนต์ รวมถึงเพลอาขับ

ปรับตัวอย่างไร...รับนโยบายทรัมป์

หันมาสร้างแบรนด์

ใช้นวัตกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

หาตลาดใหม่

BRAND

กล่าวโดยสรุป ตลาดการส่งออกวัตถุดิบหรือสินค้าชั้นกลางของ SME ไทยอาจเปลี่ยนแปลงไปได้ตาม นโยบายของบริษัทแม่ที่อาจโยกย้ายหรือการพิจารณาเลือกฐานการผลิตใหม่ในสหรัฐฯ แทน ซึ่งผู้ประกอบการ ไทยจำเป็นต้องปรับตัวด้วยการติดตามแนวโน้มนโยบายของ MNCs และบริษัทแม่ว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป หากนโยบายทรัมป์และการเจรจาระหว่างประเทศคู่ค้าคืบหน้าและเป็นรูปธรรมชัดเจน อีกทั้งผู้ประกอบการ SME ไทยสามารถเจรจาต่อรองและร่วมเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานใหม่ในสหรัฐฯ ตามบริษัทแม่ หรือ MNCs ที่เคยนำเข้าสินค้าจากไทยได้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม ข้อได้เปรียบของไทยยังคงอยู่ที่การได้รับสิทธิพิเศษ

⁴ อัตราภาษี MFN Rate ของสหรัฐฯ ในกลุ่มสินค้าเครื่องจักรกล เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (HS 84, HS 85) ส่วนใหญ่อยู่ระหว่างร้อยละ 0-5 มีบางรายการที่มีเก็บในอัตรา ร้อยละ 7, 8 และ 12 ได้แก่ บอลล์เบริง คอมไฟ และหลอดภาพโทรทัศน์ เป็นต้น

ทางภาษีศุลกากร (GSP) จากทางสหรัฐฯ อยู่ ซึ่งสินค้าที่มีความเสี่ยงต่อการย้ายฐานการผลิตกลับสหรัฐฯ ไม่ว่าจะเป็น เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ การผลิตยานยนต์บางรุ่นนั้น ไทยยังคงได้รับสิทธิ GSP สำหรับวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลางสำหรับสินค้าประเภทข้างต้นจากทางสหรัฐฯ อยู่และคงยังไม่ได้รับผลกระทบในระยะสั้น

อย่างไรก็ดีในระยะยาว ผู้ประกอบการในประเทศที่เคยได้รับการลงทุนโดยตรงเพื่อส่งออกสินค้าขั้นสุดท้ายไปยังสหรัฐฯ อาจปรับตัวด้วยการหันมาผลิตชิ้นส่วนประกอบต่างๆ แทนการรับจ้างผลิต OEM ที่ย้ายฐานการผลิตออกไป ไม่ว่าจะเป็นชิ้นส่วนที่ใช้แรงงานเข้มข้นในเม็กซิโก หรือชิ้นส่วนที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงในจีน ซึ่งอาจเป็นความท้าทายต่อผู้ประกอบการ SME ไทยที่เคยส่งออกสินค้าวัตถุดิบหรือสินค้าขั้นกลางข้างต้น ที่ต้องเผชิญคู่แข่งที่เพิ่มขึ้นจากที่เคยเป็นคู่ค้ากันมาก่อน

ดังนั้นผู้ประกอบการ SME ไทยที่เคยผลิตชิ้นส่วนเพื่อตอบสนองโจทย์ห่วงโซ่อุปทานของการผลิตแบบ OEM อาจจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนสายการผลิตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้มากขึ้น หรืออาจค้นหาตลาดใหม่เพื่อรองรับอุปสงค์ที่อาจเปลี่ยนแปลงไป อาทิ เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง หรือยุโรปตะวันออก เพื่อรับมือกับบริบทการค้าระหว่างประเทศที่กำลังจะปรับเปลี่ยนไปจากนโยบายของทรัมป์

อัปเดตเทรนด์ความรู้ธุรกิจไม่รู้จบ
ทุกที่ทุกเวลา ได้ที่

